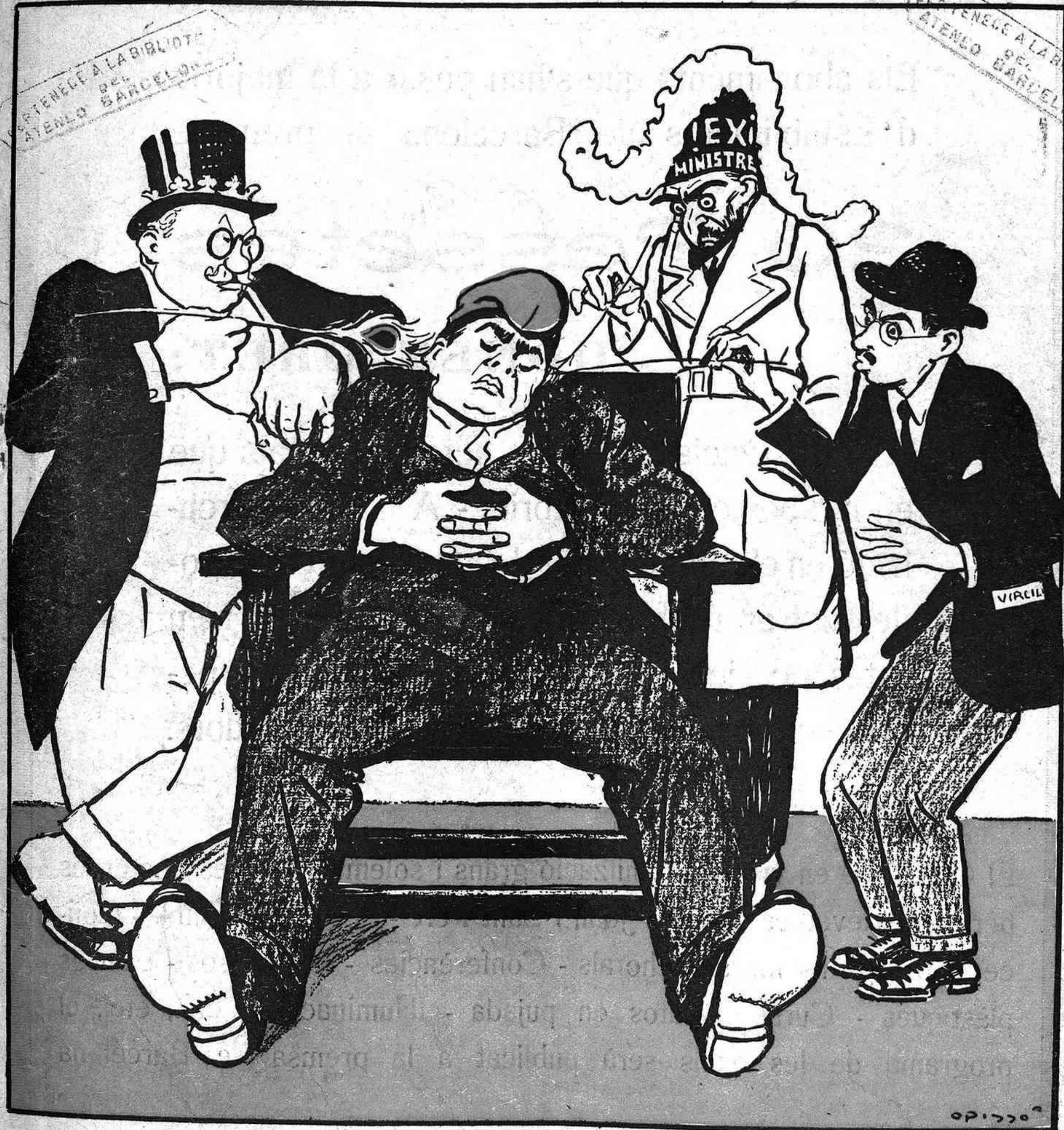

Barcelona 27 de abril de 1923

La Torratxa de la Torratxa

Any XLVI Número 2303 15 cèntims — Atrassats, 30

LA SON DEL COS ELECTORAL

—Per més pessigolles que li feu no el despertareu pas. L'heu amoinat massa!

O'Piçó

EXPOSICIÓ DEL MOBLE I DECORACIÓ D'INTERIORS

== MAIG - JUNY 1923 ==

Els abonaments que s'han posat a la majoria d'Establiments de Barcelona al preu de

20 Pessetes

DONEN DRET:

A l'assistència a tots els actes i festivals que en l'Exposició se celebrin. - A la lliure circulació en el total interior del seu recinte. - A poder entrar preferentment a totes hores i en totes ocasions per les portes d'accés especialment reservades als senyors possedors.

El Comitè té en vies d'organització grans i solemnes Festes nocturnes per a les Revetlles de Sant Joan i Sant Pere - Festivals Infantils - Concerts per grans masses corals - Conferències - Concursos - Danses plàstiques - Cursa d'Autos en pujada - Il·luminacions, etc., etc., el programa de les quals serà publicat a la premsa de Barcelona

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

DIALEG ELECTORAL

El bon elector.—A qui votareu?

El mal elector.—Jo? A ningú. Potser an En Rovira i Virgili, perquè és una virginitat política. I vos?

El bon elector.—Jo, a la «Lliga».

El mal elector.—Per què?

El bon elector.—Perquè coincideix amb les meves idees.

El mal elector.—No ho cregui. Vostè no coincideix amb les idees de la «Lliga» com els radicals no coincideixen amb les d'En Lerroux. Fixi's que de cap, absolutament de cap dels problemes que remouen la nostra vida, o que l'inquieten, han dit ni una paraula els regionalistes, ni els radicals. Vostè serà partidari de deixar el Marroc?

El bon elector.—Naturalment!

El mal elector.—Doncs llegeixi *La Veu*, i no en treurà l'aigua clara de si s'ha d'abandonar o no el Marroc. Idèntica ambigüetat sobre la qüestió social, en la qual ignorem si és partidària o no la «Lliga» del reformisme o no, de l'Estat socialitzant o no, del control obrer o no, de la sindicació forçosa o lliure. Si derivem cap el terrorisme, trobarem els plans que tots els diaris barcelonins fa cinc anys que escriuen, però res més. Respecte a la qüestió religiosa, el mateix dubte. Fan de catòlics, però callen davant dels petits problemes concordatoris i constitucionals. Del mateix catalanisme no han dit ni una paraula. A què van a les Corts? Quin pensament els empeny? No se sap res. Però seguirà creient que hi ha una coincidència entre vostè i la «Lliga»?

El bon elector.—Al menys m'ho penso.

El mal elector.—Doncs no. Miri, el terrorisme és la qüestió central i vital de Barcelona. Vostè cada dia sent la seva engúnia, mateix davant de les dramàtiques informacions, voldria que's posés un final a la tragèdia. De votar, hauríem de fer-ho segons la posició que els candidats prenguessin davant del terrorisme. Això seria lo lògic i lo cívic. I ningú en parla del terrorisme. Ni els regionalistes, ni els radicals, ni l'Acció Catalana. El terrorisme no ha de preocupar als diputats per Barcelona ni als electors de Barcelona.

El bon elector.—No és un problema polític, sinó de policia, i no's pot subordinar una elecció, exclusivament política, a un afer de policia.

El mal elector.—Li concedeixo. Però, on són les eleccions polítiques? En Cambó, segons els ministeris, ha proclamat una qüestió prèvia o altra. Unes vegades era Catalunya, altres la reforma constitucional, altres l'ordre, altres els successos del Marroc. Quina és avui la qüestió prèvia? Vostè ho ignora i jo també, i En Cambó igual.

El bon elector.—Els radicals, adversaris nostres, tampoc tenen una qüestió prèvia.

El mal elector.—Tampoc. En Lerroux no sap lo que vol. Al Marroc vol pau i vol guerra. A Espanya se diu autonomista i és enemic del nacionalisme. Se diu republicà i accediria a governar. Unes vegades parla bé del poder moderador i altres malament. És un olla.

El bon elector.—Així, segons vostè...

El mal elector.—Ningú sap per què votarà, ni cap candidat sap a què va a les Corts. Unicament d'En Rovira i Virgili diuen, que si surt, anirà al Parlament a fer un sol discurs, com qui llegeix un programa, i se'n entornarà a Barcelona. Igual que En Suñol, amb qui tantes semblances té. No elegirem res, no farem cap tria, però votarem, i vostè com a bon elector votarà dematí.

El bon elector.—Veurà, és un deure.

El mal elector.—No ho cregui. Vostè votarà d'esma com menja coca per Sant Joan o com se va posar una flor al trauc, l'altre dia, per Sant Jordi. La «Lliga» hi compta amb vostès, per a triomfar, com el Forn de Sant Jaume hi compta per a despatxar deu mil quilos de panallets per Tots Sants.

PARADOX

Represalitis fémina

Totes les dones han dit al seu marit o al seu amant: «Procura no enganyar-me, perquè el dia que ho provis, et pagaré amb la mateixa moneda.» Són poques, però, les que han mantingut llur promesa quan han descobert la traïció del marit. La majoria han plorat, han recriminat, s'han

mostrat indulgents o odioses. Les que s'han venjat amb les mateixes armes, són molt poques, car l'ineficàcia de les represàlies immediates se'ls ha presentat abans de que s'hagin decidit. Que li pot importar a un home, que ha deixat d'estimar, la traïció de la dona que no compta més amb ell? En tot cas sols alimenta un sentiment de despreci per l'ingrata que no ha sapigut plorar-lo com era convenient, car l'home és un *bípedo* tan desproveït d'esperit de justícia com de lògica. Devegades les represàlies han donat ocasió a reconciliacions inesperades; a lligaments més sòlids.

Un pacte

Les eleccions a Catalunya i per voluntat de la «Lliga» semblaven una guerra, i, com la de 1914, la darrera de les guerres. L'any 1914, els francesos marxaven cap al front, pensant-se que anaven a acabar-se d'una vegada les guerres. Els catalans votaven, com si aquelles fossin les darreres eleccions.

Enguany en lloc de guerra tenim pau. La «Lliga», pacta; la «Lliga» s'entèn amb tothom, menys amb els catalanistes. La «Lliga» fa unió, amb l'Unió Monàrquica; un riu electoral, amb els Rius, de Lleida, amb En Miret de Matarò, mira, i amb els radicals pacta per a derrotar a l'«Acció Catalana».

No ha fallat més que un districte: el d'Arenys. I precisament, si un districte hi ha que demana el pacte, és el d'Arenys. Des del temps de la Solidaritat, unes eleccions surten els regionalistes, i en les altres els monàrquics. Hi ha un torn, tan natural com el del dia i la nit, com el de les estacions, com el de lliberals i conservadors.

El pa electoral

El senyor baró de Viver es presenta per Vilademuls. Ell ja ho sap que no pot triomfar, però per a que les forces republicanes i catalanistes de Vilademuls no puguin intervenir en la lluita del districte de Figueres.

Però dona molts pocs diners. Els necessaris per a sostenir el prestigi monetari de l'Unió Monàrquica.

—No hi ha ni per a comprar pa—diuen els pagesos.

Com que el baró de Viver es diu Dario Romeu, els catalanistes an el pa de que parlen els pagesos li diuen el «pa Romeu».

La tristesa de l'empresari

Al teatre «Novedades» el diumenge passat En Lerroux va donar-hi un míting. Els demés dies el teatre de «Novedades» ofereix al públic un espectacle d'opereta. El dia que En Lerroux parlava el teatre estava ple de gom a gom. Els demés dies llastimosament, està buit.

Nosaltres, francament, no ho entenem: sempre és més divertida una opereta que un discurs!

Però qui ho devia entendre menys era l'empresari que, de segur, pensava:

—El món està perdut! A la gent ja no li agrada ni l'alegria! El món està perdut! I jo també!

El cafè del Cafè

—Jo no puc passar sense el cafè—ens deia un amic nostre, intel·lectual i home *serio*.

En ell lo d'intel·lectual és el pretexte i la seriositat la conseqüència. En aquests dolç país mediterrani no hi ha res més divertit que un home *serio*. Aquest amic nostre, té, naturalment, les seves debilitats: una d'elles, la més divertida potser, és la tassa de cafè del Cafè. Perquè ha d'ésser al Cafè, entre el crec-catacroc de les fitxes del dòmino sobre el marbre de les taules, i el rumoreix de les converses. Servit a casa per l'esposa el cafè no li sembla cafè. El cafè casolà li fa perdre la són, la formalitat, l'enteniment, i tot lo que pot perdre un home *serio* casat. El del Cafè li sembla una beguda exquisida, la beguda ideal. El posa alegre, xerraire, xistós, optimista. S'oblida de l'Ateneu, de l'intel·lecte i de tot lo que fa pudor de savi. Es converteix en un senyor qualsevol, que és l'aspiració suprema dels homes *serios* a la nostra terra, quan ja han arribat a ésser alguna cosa.

S'emociona amb una cupletista, o amb un vals d'opereta. Tot gràcies al líquid begut al cafè. Si algú li digués:

—Però que no ho saps que als Cafès no donen cafè?

Ell respondria:

—I a mi que m'importa?

Cançó d'un pressentiment

Sento en mon esperit, dona estimada,
tot el pressentiment d'una cançó
que un jorn vares cantar-me, recolzada
darrera el finestral del teu balcó.

Presento que mon ànima anyorada
s'esmortueix pel toc de la passió
que vares inspirar-me, oh bella amada,
en aquell jorn feliç i evocadô.

Es per ço que presento que la vida
és un llarg i constant anyorament.
Es per ço, foll de mi, que emmorosida
mon ànima s'anyora lentament
i sent el greuge cru de la ferida
que li causa l'etern pressentiment.

MANUEL VALLDEPERAS

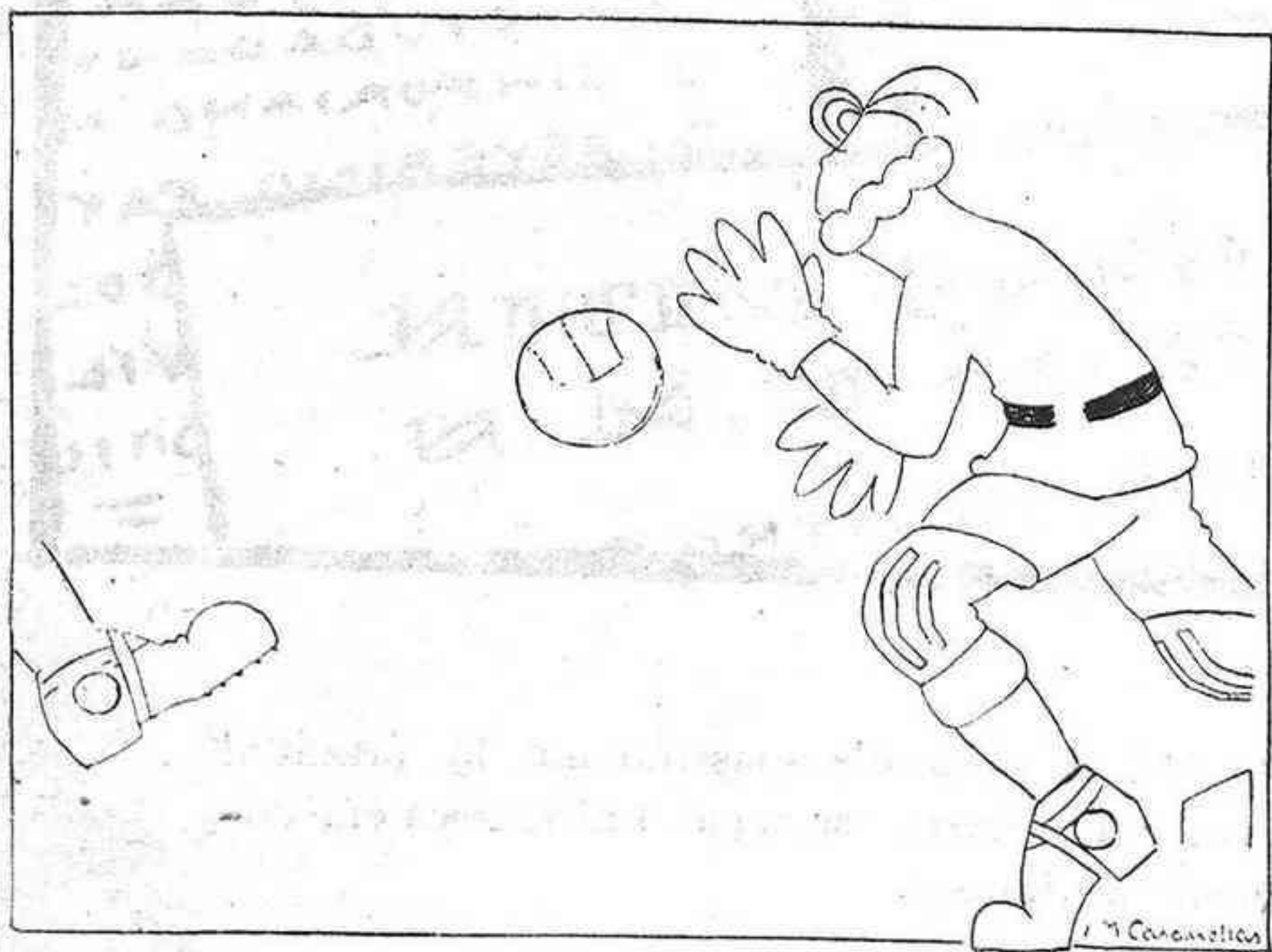
EL BON CATALÁ

—Recristina!... Quina manera d'empastifar-me la fatxada!
Això és volguer fer votar a la meva esquena. I al menys em votessin a mi!... Però voten al dimoni!

—I per què es presenta el teu marit?
 —Per divertir se. Des de que no hi ha joc
 està molt trist!

Es parla d'eleccions com d'una terra de promissió. Pel que vota no hi ha res en perspectiva, però sense ells tampoc existiria la perspectiva dels que volen ésser, sense recordar-se, quan són, dels que els han fet ésser.

—Nosaltres sí que hi fariem feina al Congrés!

LA TERRA DE L'ALEGRIA

La terra de l'alegria és Espanya. Ja hi podem pujar de peus. I si no hi pugem és perquè nosaltres tenim molta «conducta», i som demòcrates i no ens agrada trepitjar a ningú. Però la terra de l'alegria és Espanya. N'estem segurs. N'estem segurs nosaltres i i tota la demás gent d'aquest món... i potser de l'altre.

Recordin-se de la pandereta que és una mena de despertador d'alegria. I de les castanyoles, que són tan alegres que fins fan mal de cap. I dels toreros que encara que de tan en tan els agafi el *toro*, no hi donen importància, perquè posats entre banyes no ve d'una, i són tan alegres com si fossin rics de tota la vida. I recordin-se de les *manolas* que porten mantellina, i porten pintes tan altes que per a posar-se les s'han d'enfilat damunt d'una cadira, i quan surten al carrer trepitgen capes vermelles i fan més desgràcies que el còlera. Però aquestes desgràcies són desgràcies alegres, d'aquestes de cançó, de olé, de *puñalaita que te crió* i copeta de vi petit al final per a arreglar-ho.

Aquí patim misèria, patim fam, aropells, desgràcies, malalties... però amb aquella alegria, sempre amb aquella alegria!

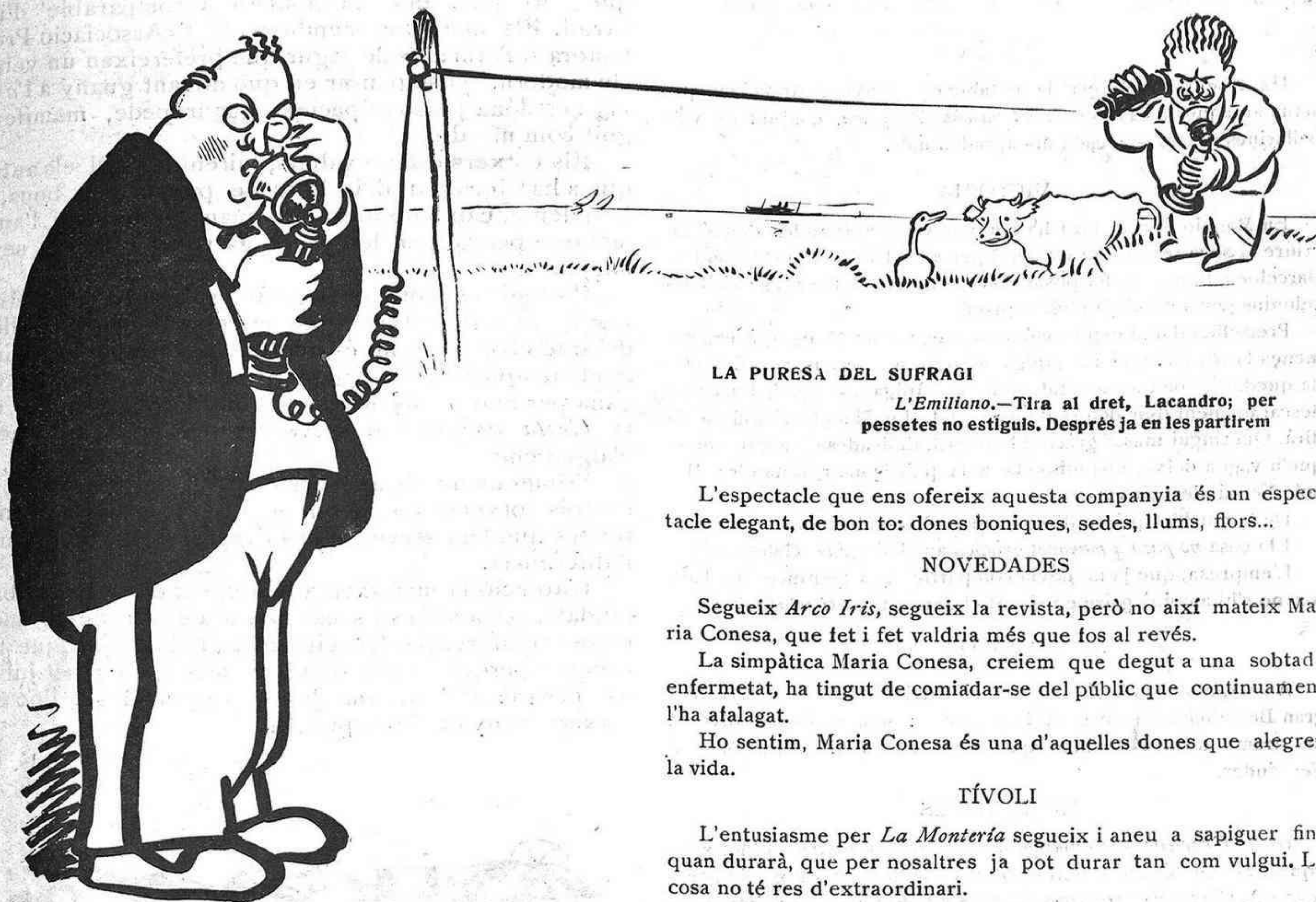
Altres països per a alegrar-se, per a oblidar-se que vivim en una vall de llàgrimes, tenen necessitat de beure xampany, i de beure'n al engrós i amb molta pressa, com si anessin a preu fet, i de menjar caviar, i ostres i demás menjars de senyor, i tornar al xampany, perquè és qüestió de tornar-hi, i anar fent i qui diu anar fent diu anar bevent.

Doncs aquí per alegrar-nos en tenim prou amb l'escudella, diga-li escudella, *cocido*, o *pote gallego*. L'escudella és l'alcaloide de l'alegria. Hem vist a una festa mondana que per alegrar a la gent no els donaven xampany: jels donaven escudella! I hem vist que a la gent els entrava tanta alegria que fins en feien un gra massa. I un poble que s'alegra amb escudella és el poble més gran de la terra.

XARAU

A bans tota la Rambla de Canaletes s'alegrava amb el xerroteig dels ocells del país, dels tròpics, i d'altres que ja havien nascut dintre d'una gàbia.

Els troços violats pel Metropolità han adquirit un aspecte deplorable i més ara que tot resta abandonat com un cementiri. Que no s'estranyi ningú si en lloc d'ocells multicolor s'hi veuen corbs i altres aus de mal agüero

LA PURESA DEL SUFRAGI

L'Emiliano.—Tira al dret, Lacandro; per pessetes no estíguis. Després ja en les partirem

L'espectacle que ens ofereix aquesta companyia és un espectacle elegant, de bon to: dones boniques, sedes, llums, flors...

NOVEDADES

Segueix *Arco Iris*, segueix la revista, però no així mateix Maria Conesa, que fet i fet valdria més que fos al revés.

La simpàtica Maria Conesa, creiem que degut a una sobtada enfermetat, ha tingut de comiadar-se del públic que continuament l'ha afalagat.

Ho sentim, Maria Conesa és una d'aquelles dones que alegren la vida.

TÍVOLI

L'entusiasme per *La Montería* segueix i aneu a sapiguer fins quan durarà, que per nosaltres ja pot durar tan com vulgui. La cosa no té res d'extraordinari.

Tan En Lloret com En Vendrell, compten amb les simpaties i els aplaudiments d'un nombrós públic i amb dos «asos» l'èxit ha d'ésser doble.

ESPAÑOL

Després de *Vostè serà meva!* més que vodevil comèdia d'una picantor fina, *Quart i ajuda!* el vodevil d'En Pere de Riudevilles, estrenat dissabte passat, va fer l'efecte d'un plat de ceba servit després d'un exquisit menjar.

No hi ha dret. Vodevil, està bé. Gràcia picaresca, també està bé, però quan s'arriba als límits de la grolleria...

Llàstima de interpretació. Passant per En Santpere, Tormo, Bergès i Alfonso, sense descuidant-se l'Arteaga, hi estigueren encertadíssims. I les senyores igual, no cal dir-ho, Rosita Hernáez, Visita López, Vinyals.

GOYA

Continua l'èxit que des del primer dia obtingué la companyia Díaz- Artigas, interpretant les dues formoses obres: *De corazón a corazón* i *La hora de amar*.

— Ahir degué debutar l'eminent actriu francesa, Vera Sergine

L'obra anunciada per a la presentació, és *L'insoumise*, una de les més grans creacions de Vera Sergine, que no dubtem haurà assolit un nou triomf.

NUEVO

An aquest favoregut teatre, junt amb l'èxit cada dia més gros de *La Montería*, hi compten el de l'opereta *L'As*, la qual presenten fastuosament i en la que Ampar Saus aconsegueix un senyaladíssim triomf, igual que En Pere Segura, que fa una creació en el seu paper d'«As».

Per a avui hi ha anunciada l'estrena de *Ramón del alma mía*,

LICEU

L'holandès errant, és l'obra en la qual Wagner inicià la forma del futur drama líric. No és ni molt menys, una composició com les de la darrera època del gran music, però no per això deixa de merèixer el nostre respecte.

Amb la funció del dilluns a la nit es donà per acabada la temporada de primavera. Es cantà *La Walkyria*, l'òpera wagneriana que forma part de la gran trilogia. En ambdues obres foren molt aplaudits les senyores Hofgren i Dalmen, els senyors Schubert, Buchs i Manworda.

— Pel proper mes de maig s'anuncia una sèrie de concerts a càrrec de l'orquestra que dirigeix l'eminent mestre Pau Casals.

PRINCIPAL-PALACE

Ha debutat la companyia del teatre «Reina Victoria» de Madrid. A Madrid el teatre «Reina Victoria» té una amable tradició d'alegria i galanteria. Es diu, quan se vol parlar d'una cosa alegre: *La compañía de Cadenas... Las chicas del Reina Victoria*.

En aquesta companyia lo de menys importància són les obres. No es diu, per exemple: Anem a veure *Los claveles rojos*, sinó: Anem a veure a la Torres, a la Saavedra, a la Cortesina, a la Lledó, a la Pinillos.

humorada còmica (?) dels autors de *La Monteria*, i molt aviat *La cançó de la Rambla*, d'En Lluís Capdevila i En Casimir Giralt.

CÓMICO

Ha vingut a reforçar la notable companyia d'atraccions que actua an aquesta casa, el *Ballet Sascha Morgowa*, conjunt de vuit ballarines russes que cada dia agraden més.

VICTORIA

En Manolo Fernández s'ha equivocat. En Fernandez degué escriure la seva revista *Fa sóc aquí!* per a Llofriu i l'ha estrenada a Barcelona, lo que ha fet posar d'acord an els llofrinencs i als barcelonins per a dir-li: Ja n'hi ha prou!

Precedida d'una explicació, una mena d'acció de gràcies, comença la revista. Qui no sàpiga lo que són plagis, ara té ocasió de quedar-ne ben assabentat. Qui no sàpiga lo que és burlar-se descaradament dels dolors d'una ciutat, En Manolo Fernández li dirà. Qui tingui massa gràcia i bon gust, delicadesa i sentit comú, que'n vagi a deixar una miqueta a la pobriçona revista d'En Manolo Fernández, *Fa sóc aquí!*

De la musica, que en direm que no ens embrutem?

I la cosa no pasó a mayores gràcies an el simpàtic Galcerán.

L'empresa, que ja no devia compartir les esperances de l'autor, no s'hi amoinà gaire en quant el decorat, i, *así estaba él.*

APOLO

A l'«Apolo», amb *La Monyos*, ha debutat la companyia del gran Benedicto. Tenen gent. I és natural: sempre és més divertit un drama d'En Benedicto que una revista (?) d'En Manolo Fernández.

MUSIQUERIES

Orfeó Gracienc.—Diumenge passat, en el teatre «Eldorado», aquest notable Orfeó repetí el concert dedicat an el music-poeta Josep A. Clavé. El programa, ja conegut, fou com la primera vegada, abastament aplaudit.

Catalunya Nova.—Aquesta important entitat coral donà, diumenge passat al teatre «Poliorama», el seu primer Concert Popular. El programa, compost de cançons catalanes, fou llargament aplaudit, com també N'Andreua Fornells, cantatriu solista de l'«Orfeó Català» i el pianista En Joan Suñé que hi cooperaven.

Arri "Galindo"!

*A tots els cotxers que cuiden bé
l'animal que els fa viure.*

Són tants els mitjans de circulació ciutadana, que arribarà el dia que s'imposarà la necessitat d'anar pels carrers amb vehicles tirats per cavalls, amb autos de més o menys cavalls, amb tramvies cavallístics, amb bicicleta, moto, side-car, carretes de bous, carretons de paralític, pollins, a l'esquena de quatre babaus o amb el tren Renard abans que amb el Metropolità legendari.

Però les generacions evolucionen i prefereixen

més confiar-se amb els batecs traidors d'un motor que no pas amb la noblesa incomparable d'un cavall. Els mateixos membres de l'«Associació Protectora d'Animals» de segur que prefereixen un vehicle modern, sense pensar en que donant guany a l'*auriga* es dona pinso al pacient quadrúpede, mamífer i guit com nosaltres.

Els cotxers estan exaltats, miren de reull els autos que s'han incautat dels llocs de parada més bons, i branden el cap amb melangia quan contempen l'animal que penca per les seves garrofes i per la seva manduca.

Protegir els cotxers és protegir l'animal més actiu, i, si bé hi han cotxers que mereixen ocupar el lloc del que els manté, no és lícit que per manca de feina molts d'aquests treballadors irracionals que pateixen gana per afartar als altres, tinguin d'ésser víctimes de la *fiesta nacional* o serveixin per a la fabricació d'aigua cuit.

Primerament els anèmics cavalls i després els bons i xirois cotxers, no mereixen que se'ls arreconi com trastes que han servit molt i després són mirats amb indiferència.

L'atenció la mereixen aquests, car els cotxers abandonats, poca soltes i sense *picca* de vergonya, mereixen indiferència dels ciutadans; i els cavalls que no mengen perquè el seu amo beu, mereixen ésser jubilats perquè, a l'estil del Japó, ocupin el seu lloc els cotxers menys nobles que ells.

F. C.

FUTBOL

L'Europa és Catalunya amb el mateix dó de pota que abans ho era el Barcelona; ara tira guites per a ésser Espanya. Va encarar-se amb el S. C. de Gijon.

Va regir-los En Rasero
sens deixar-se *rasurar*
i es portà molt *justiciero*
castigant el mal xutar.

La lluita era ben repartida. Si els uns pencaven els altres també. L'Alcázar va fer un jeroglífic, però com que els catalans no volem *lios*, surt En Pellicer i el desxifra amb llestesa. La solució fou un gol.

Els asturians també demostraren sapiguer desbaratar bones combinacions del Europa.

El porter norteny ho parava tot; sembla el de una escala luxosa que para tot ço que pot desprestigiar-la.

Plou i el Gijon s'anima. Li feia l'efecte que es trobava a casa seva.

*Que llueva, que llueva,
la gloria serà nueva.
los jugadores cantan
las fuerzas se levantan
¡Qué sí! ¡Que no!
¡Llor al que venció!*

RENEGE A LA BUNY
DE
SO BARCELONA

ELECCIONS

—Em sembla que si em presentava jo, no aniria pas a l'aigua.

Guanyà l'Europa per 1 gol i perquè l'herba del Molinón, l'aigua i el bon joc dels asturians no li deixaren fer més gols.

OREMUS

Vingui d'on vingui, l'obtingui qui l'obtingui, i ensorri el que ensorri, preguem sempre i fem vots que prometin bons bots de pilota catalana i que es faci famosa com la pilota de l'olla. Preguem fervorosament per a que Catalunya pugui seguir ostentant el trofeu del campionat.

BOXA

Ja hi han hagut mastegots per registrar en el carnet de les trompades magistrals.

Els bolets necessiten covar abans d'obrir la terra i aquests també coven per obrir fesomies.

Hom, que sap la valor dolorosa d'una trompada castiça, hom que ha rebut més que qualsevol pres sindicalista, ha fugit sempre d'aquesta mena d'espectacles per a no sufrir i per a no recordar les trompades d'antany.

Però ara ja no puc deixar d'anar-hi perquè ja soc gran i servo encara el rencor i perquè si, perquè soc home, tinc de tornar les motes de bolets bords que em plantaren en el clatell, en el gep i en la part més sortint de la meva façana fesomiàtica.

Volíem profussió de mastegots i trompades de campió i ens donaren copets, moxaines, pessigolles i abraçades impròpies de dues màquines de colpejar com són En Valls i l'Alís. Semblava que no s'atrevisin a fer-se mal. Abans de donar un marlée miraven i analitzaven la part que tenia de rebre.

Quan no hi havia lloc que mereixés cap màstec, arranraven la qüestió amb un abraç benefactor.

Si no haguéssim marxat cap a caseta a *pasos agigantados*, i haguéssim pogut escoltar les converses que tingueren els dos afamats *champignons* o *champions*, hauríem sentit aquest diàleg.

— Home! no hi ha dret! Això no és lo convingut. El cop que m'has donat a l'occipuci durant el tercer runt, m'ha deixat congestionat.

— Tu si, que no tens dret a queixar-te! Fixa't quin blau m'has fet a la pitrera. Aquest mal que sents a l'occipuci és d'aquell clatellot que vareig donar-te el dia que firmàrem el contracte.

— I aquest blau de la teva pitrera no és res més que un xuclet de la teva amant.

També hi enviàrem el nostre caricaturista, però com que hi hagué tanta destrossa de fesomies no hi hagué manera de fer apunts.

El que pega amb fe és aquell que no paga a l'adversari per a conservar el físic.

En Gironés anà bé com hi anaren els demés estomacats i estomacadors que encara no són campions, però si més abraonadors que tots els *champignons*.

Ara ens surten, després de l'ensarronada, amb que En Valls sofria una enterocolitis muco-mandrosa i reta al seu vencedor.

ESGRIMA

Es un dels esports que més atanyen a la vida del carrer i així com es diu que tots els esports tendeixen al desenrotll de la musculatura, aquest es decanta sempre al desenrotll estomacal. Sempre es pidola per a aplacar la fam però no diuen si menjant, bevent o prenent drogues.

Potser és el deport que necessita més astúcia, tant si es pràctica amb el *florete* vincladiç com a *sablazo limpio*.

La història ens diu que els millors alumnes surten de Madrid. Un comte, a pesar d'ésser comte, es té en compte que és bon manejador de l'arma blanca i feridora com un *sablazo*.

EXCURSIONISME

El verdader excursionisme només el poden practicar els acabalats, els que no tenen de supeditar-se a cap horari, sou, ni patró. Per a aquests és l'excursionisme, deport que es pot seguir a peu i a cavall d'un burro, del sleeping o d'un auto ben encoixinat.

Ací l'excursionisme més explotat és el d'aquells que s'equipen com si anessin als tròpics o al cim del Teide. Fins per a anar a Les Planes a jaure hi ha qui s'emporta prismàtics, destreal, brúixula i bastó d'alpinisme.

AVIACIÓ

Els aterraments involuntaris dels aparells de Quatre Vents han escamat als pocs que pensaven consagrar-se al somni d'Icaro fet realitat.

Aquells *rompe-cabezas* de Novejarque han sigut substituïts per un mètode més contundent.

Potser En «Picarol», amb els seus constants viatges aeris a Mallorca, és l'únic que promet amb això de l'enlairament. Compta ja amb el do de sapiguer enlairar, si no aparells traidors, traidors de Déu i dels homes.

Es una delícia veure com hi han nacions que s'enlairen amb motor, sense motor i sense pilot, car fins s'ha arribat a guiar l'aparell des de baix.

No obstant ens alenta veure com s'organitza una penya i uns cursos.

Anim, i que podem ésser també els catalans els que sobresurtim en aquest deport.

PER QUI VOTA VOSTÉ?

— Pel ferrouxisme.

PSICATRIA DEL DEPORT

Un gol que passa la porta és un sotrac, un símptoma, un cas psicològic, un saltiró de joia o de pena, i en resum és un «pase» per la clínica dels metges de malalties cardíques.

Qui no és un abnegat admirador de la cossa, no sap què és aquest sotrac del cor en el moment de goig o de tristor.

ESCOLIS

Presentalles d'honor

Ja sabem la sinceritat mitològica dels jurats que escamotegen la serietat dels Jocs Florals; és una costum secular que no es perdrà i menys ara que menudegen els premis en metàl·lic.

Sempre ha sigut una festa de concessions tendint sempre a la fomentació de la carrincloneria poètica i a fer agafar pretensions al primer engendre intel·lectual.

Hi ha poeta de bona fe que per a anar a recullir un «objecte d'art» es gasta quatre duros pel viatge i a voltes, en lloc d'un objecte d'art li donen un llum de petroli com va passar amb el poeta Pere Salom, avui alcalde, comerciant gran admirador de la cria d'aviram.

També En Llongueres, el poeta i compositor que camina sense ritme, que segueix l'obra rítmica del clàssic Delcrosse, en anar a recullir un premi que consistia—segons el cartell—amb les obres completes de Verdaguier, va trobar-se en que sols li donaven el primer volum. Davant de les seves raonables mostres d'irritabilitat, i després de preguntar-li si sabia llegir, li senyalaren les cobertes que diuen: *Obres completes de Mossèn Cinto Verdaguier*.

L'oncle floristic de l'Havana nivellarà un poc aquestes martingales i ara el poeta confia amb la gratificació de *allende los mares*, com en un Maná. Cuba és la terra de promissió dels poetes mal pagats.

Poesia Comercial

Catalunya té els seus artistes comerciants i els seus comerciants artistes. L'home que fa o desfà estrofes i no sap construir un assentament en el «Diari» ni plegar i desplegar una pessa de xeviot, sarja o franel·la, no és artista català i és un desequilibrat.

Qui té fama és perquè té bona situació o treball ben remunerat.

PER QUI VOTA VOSTÉ?

—Per la «Lliga».

L'ESQUELLA per l'Esquerra Catalana.

EN EL LLOT

-Què busquen aquests?
-Vots!

Així com el catalanista més reconsagrat és aquell que recorre les terres hispàniques fent «pedidos», el poeta més català i més considerat és aquell que depèn d'un despatx que viu de l'Hispania o d'una oficina que es mou per obra i gràcia dels hispans.

Per això, abans que seguir els impulsos de l'estre poètic, segueixen i seguiran la marxa del treball amb miras al benestar. El poeta que viatja és un bard dels temps moderns i ràpids com una llencadora. A la dreta porta la maleta que vol dir treball, amor a la llar i positivisme patriòtic; a l'esquerra la manta; els poemes en *embrión*, i un paraigües per aixoplugar-se quan plouen damunt d'ell, imprecacions anti-poètiques i espanyolistes.

L'avi Xumelis

Era popular en tota la costa; era bo i era salvatge.

Els estiuejants se'n reien, però el consideraven molt. Les seves gestes salvatgines li valgueren dies de quarteret i medalles honorífiques,

car si bé era un heroi pels seus actes de salvament per a evitar que's neguessin els altres, era un toujà pels seus actes de bevedor irredemp que sovint el feien nedar en sec.

Parlava de la gent que havia salvat, amb la mateixa indiferència que ponderava l'aigua de tal o qual font de la fageda.

Era equitatiu amb tot, menys amb el beure; era bo i poc amic de discussions.

Un dia en que la gent es remullava, a pesar del constant avalot de les aigües, sorgí un crit esgarrifós que sotraguejà tots els cors.

Era un recent casat que cridava:
-És la meva dona!... Salveu-la!

L'avi Xumelis no dubtà un segon i es capbussà dintre l'aigua.

Silenci. Espera. Desconhort. Per fi sortí el gran salvador amb una dona als braços i la deposità als peus del jove marit.

Aquest reia, reia com un foll. La gent s'esglaià, la naufraga roncà, i per fi l'espós de trinca, exclamà:

-M'havia equivocat. Aquesta dona és la meva sogra.

L'avi Xumelis es rascà el clatell, es tregué el mitjó que li servia de moneder i preguntà al jove:

-Quant li tinc de donar?

F. C.

-I tu que no votes?
-Tinc massa ventre, ja. Això són coses de la joventut.

EN ROVIRA I VIRGILI

—Diuen que soc sort... però ja em sentiran a Madrid!

sabem qui va anar a escoltar an En Lerroux portant una bocina d'auto amagada sota l'abric. Nosaltres hi anàrem amb un esquellet ensordeixedor i una campana estrident per quan arribés el moment de l'escàndol. Com que tothom va callar, com que tothom era com tothom, nosaltres també ens abstenguerem de fer escàndol per no diferir de tothom que s'ha proposat fer ús de la desconcertadora indiferència.

Si votes a vila,
mira qui t'esquila.

El fet ocorregué la setmana passada a la sala de tickets de l'Estació del F. C. de Sarrià.

Un home rabassut, ple de cara, amb gros mostatxo, sabates de lona i un paraigües d'estil *bisanti*, es troba atrafegat davant d'una de les màquines automàtiques que proporcionen els bitllets pel tramvia de Sarrià i estira inútilment la maneta sense que li surti

res. Cansats d'esperar i veient que s'ens va a escapar un dels convois, preguntem al interfecte:

—Quant hi heu tirat a la màquina, bon home?

—Deu cèntims.

—Es clar que no vos sortirà res: no veieu que l'aparell marca quinze cèntims?

L'home es treu una moneda de cinc cèntims i l'introdueix al forat, dóna joc a la maneta i li surt el ticket de 15 cèntims de lo que sembla fa poc cas, doncs segueix estirant més fort i més empipat.

Apurada nostra paciència i veient que l'escena es va allargant massa, li preguntem amb un to un xic airós:

—No el veieu aquí?... Què espereu ara?

—Però... si encara no ha baixat la xocolata!
Rigurosament autèntic.

Que vagin al botavant
tots els que voten en blanc.

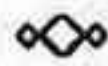
Les senyores estan espantades. Les modistes de París, les *midinettes*, s'han declarat en vaga. Fins avui la notícia que teníem de les midinettes, era una notícia literària servida per Murger, per Musset, per Duvernois. La vaga de les gentils modistetes és una terrible desgràcia. Podem assegurar que en algunes cases s'ha sentit més aquesta tragèdia que la tragèdia russa.

LA LLIBERTAT DE PENSAR

—T'arrenquen el vot com si t'arrenquessin un queixal.

**Si tu'm dius a qui has votat
et diré quant has cobrat.**

Diumenge al matí l'Ajuntament inaugurarà les Escoles a l'aire lliure al Parc del Guinardó.

Les noves escoles del Parc del Guinardó, estan ben situades i són espaioses, essent una digna continuació de l'obra de cultura que està portant a cap el nostre Ajuntament.

La Banda Municipal, dirigida pel mestre Lamothe de Grignon, amenitzà l'acte.

Amb la llança de Sant Jordi
es llaura el pa patriarcal,
pa de blat o bé d'exordi
per als d'esprit comercial.

No cal insistir més sobre el mal estat dels monuments. Hi ha qui es queixa de que no se n'hagi erigit cap a celebritats que encara viuen i ja han assolit la glòria.

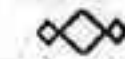
Val més així, perquè si volgués que es conservés bé el seu monument se l'hauria de vigilar ell mateix.

**Si votes a ciutat,
mira qui t'ha enredat.**

Alemanya, no poguent enfonar el món amb les armes, el destrueix amb la cocaïna. La cocaïna que es ven a preus exorbitants a Europa, és de procedència alemanya.

No els sembla que en aquesta qüestió hauríem d'engegar la neutralitat a dida?

**Si votes a muntanya
mira qui t'enganya.**

Josep Vidal Isern: Vaja, si; no en parlem més. Josep Carbonell. Potser amb altra estació ens entendrem.—E. M. C.: Aprofitable. L'ortografia sempre és convenient.—Manel Valdeperas: Anirà i segueixi enviant.—Petroni II: El seu darrer treball, no l'aprofitem. De lo allre és que hem canviat de parer, sap? Posis al nostre lloc. De totes maneres, agraiem tot lo que ens envii. Sense enfadar-se, sap?—Lluís Montagut: Cregui que ens ha causat una dolenta impressió.

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

RAIMDOR BAR RESTAURANT
Salmeron, 60 - Tel. 887 G

FELIX FERRER MESTRES

Lloc de reunió de lo millor de cada casa

Esplèndit servei de pastisseria, botelleria i «fiambres». Restaurant a la carta. Saló de Billars.

PIANOLA "FANOLIS" VIOLINA

CASA ESTABLERTA EN 1890

**Carme, 51, botiga
AL REGULADOR**

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar-vos les hernies? Voleu evitar el seu desenrotllo? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Falxes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

Gran Restaurant "VILA"

Passatge Crèdit, 5 i 7

BARCELONA

CANVI D'AMO

Coberts-reclam a 2, 3'75, 4'50 i 5 pessetes

Abonaments de 30 coberts a 40 pessetes

» » 60 » a 75 »

Esplèndids salons per a banquets, casaments i bateigs

Es el restaurant més concorregut de Barcelona

Soler i Torra Germans
BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes

Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

Llibreria Espanyola de Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELEFONO A. 4115

OBRA NUEVA

Acaba de ponerse a la venta

PEDRO MATA

Una aventura demasiado fácil

NOVELA

Un tomo, pesetas 5

NOVISSIMA

Ortografia Catalana

Vocabulari Ortogràfic

Per A. ROVIRA i VIRGILI

Preu del llibre:

Pessetes 2

Gramàtica Elemental

DE LA

Llengua Catalana

Per A. ROVIRA i VIRGILI

Preu del llibre:

Pessetes 3

DICCIONARI

Català - Castellà

&

Castellà - Català

Per A. ROVIRA I VIRGILI

NOVA EDICIÓ

Pessetes 15

En preparació

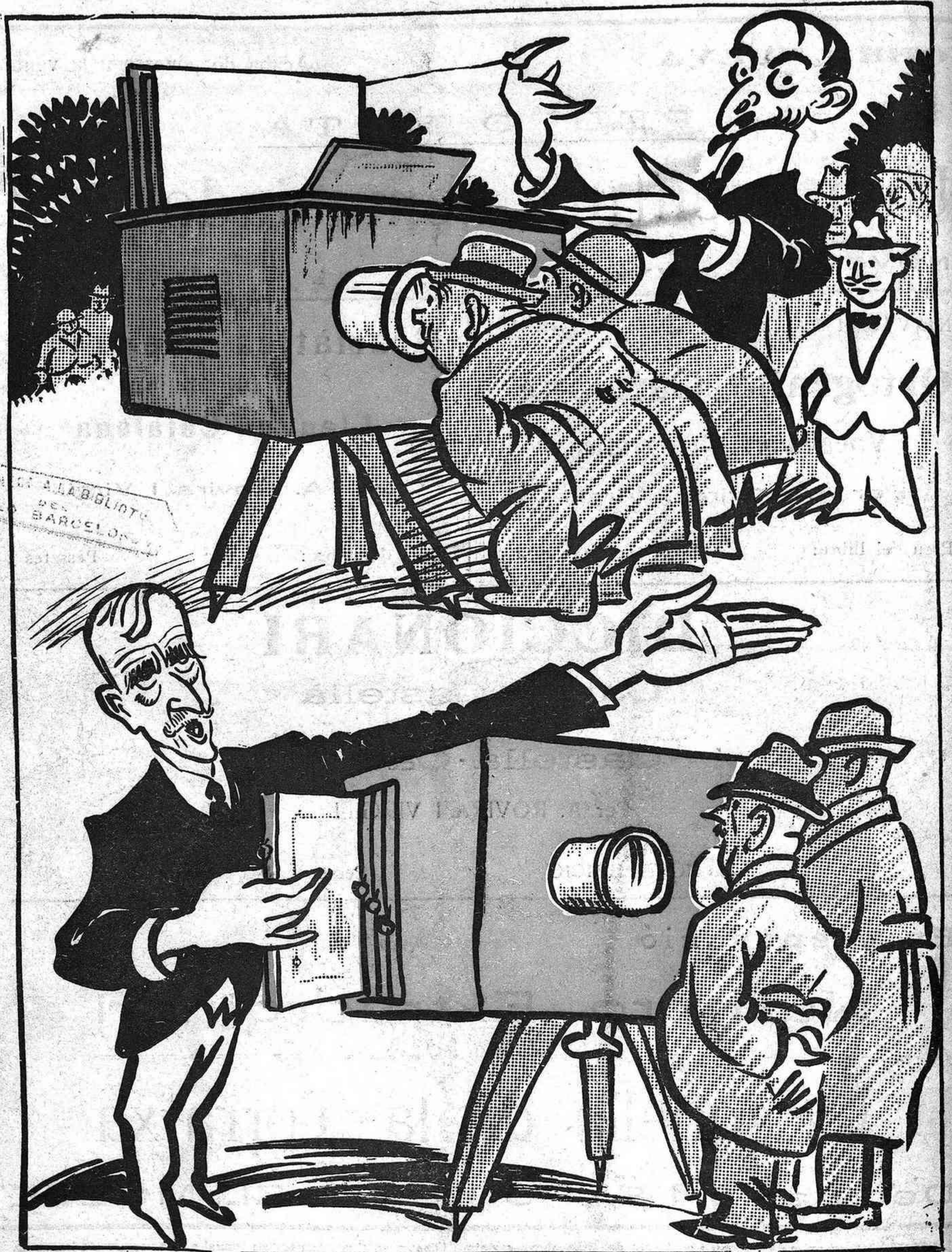
Número Extraordinari

DE

L'Esquella de la Torratxa

Dedicat a l'EXPOSICIÓ DEL MOBLE

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o é en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

PROPAGANDA ELECTORERA

En Cambó.—Mireu, mireu, que no costa res! La Catalunya que jo us ofereixo és la millor!

En Macià.—Mireu aquí, que la meva és la més lliure!